

सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास
योजनेअंतर्गत संकरीत तूरीचा (ICPH - २७४०)
उत्पादन प्रकल्पाद्वारे प्रसारण राबविण्यास
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: राकृवि ०४१५/प्र.क्र.९३/राकृवियो कक्ष

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ६ नोव्हेंबर, २०१५

वाचा: राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजुरी समितीच्या २०व्या बैठकीचे

इतिवृत्त-शासन पत्र क्र. RKV-0415/C.R.38/RKVVY CELL, Date. 18th June, 2015.

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजुरी समितीच्या (SLSC) च्या मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील दि. १८ जून, २०१५ च्या २० व्या बैठकीत सन २०१५-१६ करीता राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत संकरीत तूरीचा (ICPH - २७४०) उत्पादन प्रकल्पाद्वारे प्रसारणाच्या कार्यक्रमास अंमलबजावणी प्रकल्पास मंजुरी देण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता.

सदर प्रकल्पांतर्गत राज्यातील आजअखेर वाढत्या लोकसंख्येनुसार तूरीची मागणी पूर्ण करण्याकरीता तसेच तूरीचे क्षेत्र, उत्पादन व उत्पादकतेत वाढ करणे, तूर संकरीत वाणाची वाढ करणे, शेतकऱ्याच्या उत्पन्नात वाढ करणे इ. घटकासह प्रकल्प राबविण्यात येणार आहे. त्यानुषंगाने संकरीत तूरीचा (ICPH - २७४०) उत्पादन प्रसारण प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासन पुढील निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :

१. सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत राज्यातील १६जिल्हयांमध्ये संकरीत तूरीचा (ICPH - २७४०) उत्पादन प्रकल्पाद्वारे प्रसारणाच्या कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे तसेच चालू वर्षाकरीता या योजनेस राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत ₹ २.३२ कोटी (रुपये दोन कोटी बत्तीस लाख फक्त) निधी पुढीलप्रमाणे घटकनिहाय भौतिक व आर्थिक लक्षांकासह मंजूर करण्यात येत आहे.

राष्ट्रीय कृषि विकास योजने अंतर्गत -«संकरित- तूर उत्पादन प्रकल्प सन २०१५-१६ (रु.लाखात)						
अ.क्र.	घटक	मापदंड		लक्षांक		समाविष्ट जिल्हे
		अर्थसहाय्य	योजना	भौतिक (हे.)	आर्थिक	
१	बियाणे (सत्यप्रत)	रुपये १५००/- प्रति हेक्टर	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान	१००००	१५०.००	ठाणे, नांदेड,
२	पिकसंरक्षण औषध मनुष्यबळ विकास (शेतीदिन)	रुपये ५००/- प्रति हेक्टर	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान	१००००	५०.००	रायगड, परभणी, पालघर, हिंगोली,
		रुपये २५०/- प्रति हेक्टर	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान	१००००	२५.००	नाशिक, बुलढाणा, जालना, यवतमाळ ,
३	प्रशिक्षण (अधिकारी/ शेतकरी)	रुपये ७५००/- प्रति व्यक्ती	ईक्रीसॅट, तेलंगणा	६० थी	४.५०	बीड, वर्धा,
	आयुक्तालयास्तर (संकीर्ण १%)				२.२९	लातूर, नागपूर,
	एकुण				२३१.७९	उस्मानाबाद, चंद्रपूर

२. सदर प्रकल्पास अन्न सुरक्षा अभियान योजनेतर्गत अनुदानाच्या मानकांनुसार (Cost norms)

अनुदान मंजूर करण्यात येईल.

३. सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत संकरीत तूरीचा (ICPH - २७४०) उत्पादन प्रकल्पाद्वारे प्रसारणाचा प्रकल्प राबविण्यासाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांना कार्यक्रमाचे कार्यान्वयन तसेच संनियंत्रण करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यानुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी प्रस्तुत योजना राबविण्याकरीता केंद्र शासनाच्या प्रचलित योजनांच्या मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरून कृषि विभागाच्या कार्यालयीन पद्धतीत अंतर्भाव करावा. तसेच,

प्रकल्पांतर्गत समाविष्ट जिल्ह्यांना भौतिक व वित्तीय लक्षांक विहित करून आवश्यकतेनुसार निधीचे वेळोवेळी वितरण करावे.

४. संबंधित जिल्हा अधिकाऱ्यांकडे संकरीत तूरीचा (ICPH - २७४०) उत्पादन बाबींची प्रसारणाच्या कार्यक्रमाकरीता निधी प्राप्त झाल्यानंतर तालुका कृषि अधिकाऱ्यांनी लाभार्थ्याची निवड करून सदर प्रकल्प राबविण्याच्या दृष्टीने लाभार्थ्याची यादी तालुका कृषि अधिकाऱ्यांच्या स्तरावर संकलित करण्यात यावी. सदर यादीमध्ये शेतकऱ्याचे नांव, गांव, सर्व/गट क्रमांक याच्यासह, मोबाईल / दुरध्वनी क्रमांक, बँक खाते क्रमांक, आधार क्रमांक इ. पैकी किमान एकाची माहिती संकलित करण्यात यावी.
५. सदर लाभार्थ्याच्या यादीनुसार सर्व लाभार्थी शेतकऱ्यांच्या शेतावर हाती घेण्यात आलेल्या कार्यक्रामाची प्रत्यक्ष तपासणी त्या-त्या गावातील कृषि सहायकांनी करावयाची असून, त्यांनी आपला अहवाल तालुका कृषि अधिकाऱ्यांमार्फत जिल्हा अधिकाऱ्यांना सादर करावयाचा आहे. त्याचप्रमाणे, कृषि सहायकांचे अहवाल प्राप्त होताच सदर प्रकल्पांतर्गत राबविण्यात आलेल्या कामांच्या पर्यवेक्षीय तपासणीचे उचित प्रमाण संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी विहित करावे.
६. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत विविध घटकांतर्गत लाभार्थी शेतकरी निवडतेवेळी अल्प व अत्यल्प भू-धारक शेतकऱ्यांना वा सदर शेतक-यांच्या गटांना प्राधान्य देण्यात यावे, त्याचप्रमाणे केंद्र शासनाने संदर्भाक्तित दि. ९/०७/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये अभियानांतर्गत ज्या घटकांखाली थेट लाभार्थ्याच्या खाती अनुदान जमा करण्याचे (Direct Benefit Transfer) निदेशीत केले आहे त्या घटकांची चालू वर्षी केंद्र शासनाच्या निदेशानुसार अंमलबजावणी करण्यात यावी.
७. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत संकरीत तूरीचा (ICPH - २७४०) उत्पादन प्रसारणाचा प्रकल्प राबविण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात येत असलेला ₹ २.३२ कोटी निधी सन २०१५-१६ या चालू वित्तीय वर्षात अखर्चित राहणार नाही याची अंमलबजावणी यंत्रणांनी काळजी घ्यावी. तसेच संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास वेळोवेळी सादर करण्याची कार्यवाही करावी.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५११०६१३०४५९७००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकांत चं. आंडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (कृषि व पणन), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
७. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
८. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
९. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
१०. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
११. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१४. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
१५. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
१६. मा. मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१७. मा. राज्य मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१८. निवड नस्ती.